

V Praze 3. 3. 2017
Čj. OVA : 139/17

Stanovisko

k
návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 21/1992 Sb., o bankách, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 87/1995 Sb., o spořitelních a úvěrních družstvech a některých opatřeních s tím souvisejících a o doplnění zákona České národní rady č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů,

I. Úvod

Dle předkladatele je důvodem navrhovaných změn objektivní potřeba uvést stávající právní úpravu obou dotčených právních norem do vzájemného souladu a do souladu s ostatními sektorovými zákony, novým občanským zákoníkem a zákonem o obchodních korporacích.

II. Připomínky a návrhy změn

Cílem návrhu zákona je:

- I. zajistit efektivní sdílení informací jako prvek posilující prevenci kybernetických útoků směřujících na banky;
- II. rozšířit potenciální zdroje finančních prostředků na úhradu provozních nákladů Garančního systému finančního trhu spojených se správou Fondu pojištění vkladů nad rámec výnosů z investování peněžních prostředků, které jsou v současnosti jediným zdrojem krytí těchto nákladů, tak, aby bylo zajištěno řádné fungování systému pojištění pohledávek z vkladů i za situace, kdy by prostředky Fondu pojištění vkladů byly plně vyčerpány nebo by nepřinášely dostatečné výnosy k pokrytí nákladů;
- III. posílit efektivitu výkonu dohledu prostřednictvím doplnění povinnosti spořitelních a úvěrních družstev vést dokumentaci o smlouvách uzavíraných s klienty včetně upřesnění požadavků vztahujících se k vedení a předkládání takové dokumentace;
- IV. harmonizovat v maximální možné míře pravidla podnikání pro dotčené subjekty a upravit je tak, aby došlo k odstranění neodůvodněné zátěže, způsobené nadbytečným administrativním zatížením v souvislosti s vedením správního řízení o zřízení pobočky úvěrové instituce v jiném členském státě i v případě, kdy Česká národní banka neshledá důvod, pro odmítnutí souhlasu se zřízením pobočky v tomto státě;
- V. nastavit adekvátní informační povinnosti klientů bank při přeměně nebo jakékoliv dispozici s obchodním závodem nebo jeho částí (dále jen „přeměna“);

- VI. harmonizovat práva majitelů pojištěných vkladů a ostatních klientů banky na zesplatnění pohledávek s cílem zajistit vyváženost regulace, která přináší ochranu klientů odpovídající postavení těchto klientů.

Text hodnocení dopadů regulace je strukturován podle výše uvedených šesti hlavních oblastí (jež jsou členěny v souladu s Obecnými pravidly) což činí RIA přehlednou a logicky provázanou.

V každé ze šesti výše uvedených oblastí předkladatel v několika jednotlivých krocích v zásadě dle struktury procesu RIA formuloval dílčí varianty, které diskutoval se zástupci několika asociací. K navrhovanému řešení tak předkladatel v zásadě dospěl procesem s prvky postupného hledání konsensu.

Např. u prvního okruhu – databáze sdílení informací o kybernetických útocích – předkladatel k tzv. doporučeným řešením dospěl v 7 krocích.

To se odráží i v připomínkovém řízení – jednotlivé resorty uvedly řadu legislativně-technických připomínek, ale nemají zásadní výhrady proti navrhovaným řešením.

Předkladatel tak v jednotlivých oblastech dospěl postupnými kroky hledání a konzultování variant k určitému řešení. Jednotlivé varianty jsou kvalitativně charakterizovány a srovnávány v tabulce s využitím kvalitativních kritérií.

K výše zmíněnému přístupu lze z pohledu zásad RIA uvést určité výhrady ilustrované na příkladu okruhu I. zajistit efektivní sdílení informací jako prvek posilující prevenci kybernetických útoků směřujících na banky:

Problém

Předkladatel je popisuje kvalitativně, spíše bez uvedení konkrétních dat. Např. ke kybernetickým útokům uvádí:

„Výrazný nárůst používání informačních technologií v současném světě a rostoucí závislost společnosti na těchto technologiích s sebou nese i rostoucí rizika v podobě cílených kybernetických útoků. Tyto útoky mohou mít zásadní dopad na činnost orgánů a institucí, které informační technologie využívají, a mohou způsobit rozsáhlé ekonomické škody ve veřejném i soukromém sektoru. Přitom útoky proti informačním technologiím jsou stále sofistikovanější a komplexnější.“

Postrádáme tak údaje či odhady o počtu kybernetických útoků v bankovním sektoru.

Řešení

Navrhovaným řešením je dle předkladatele efektivní sdílení informací jako prvek posilující prevenci kybernetických útoků (lze pochybovat, zda je to skutečně to nejúčinnější řešení problému), které se pak dále zkoumá dle zásad RIA – ale chybí důležitý krok diskuse dalších řešení (třeba i v kontextu zahraničních zkušeností).

Dopady

Jako vhodná varianta způsobu hrazení nákladů na vytvoření systému pro sdílení informací byla vybrána varianta všichni uživatelé systému rovným dílem, ale v textu RIA chybí podrobnější informace o dopadu zejména na menší subjekty

Přezkum účinnosti regulace

K tomuto bodu je podávána spíše obecná a nic neříkající informace.

III. Závěr

Hodnocení dopadů regulace (RIA) je zpracováno v přehledné struktuře se zobrazením systematického postupu. K výběru jednotlivých variant dospívá předkladatel cestou konzultativního procesu, nikoliv na základě obecného kritéria srovnání nákladů a přínosů (dílčí) regulace. Jinak řešeno, optimální je to, co je nalezeno jako výsledek konzultativního procesu.

Problém, jednotlivé varianty i dopady jsou popsány kvalitativně.

PK RIA předložené hodnocení dopadů přijímá podmíněně s požadavkem doplnění:

- konkrétních kvantitativních údajů k charakteristice problémů, na které legislativní návrh reaguje (např. počet a dopad kybernetických útoků),
- kvantitativních údajů k dopadům zvolených variant na podnikatelský sektor, zejména menší subjekty,
- indikátorů a procesů přezkumu účinnosti regulace.

Vypracoval:

prof. Ing. Jiřina Jílková, CSc.
v.r.
předsedkyně komise